

Nr înregistrare CCD-București: 1849/04.12.2017

Raport de activitate

Încheiat în urma desfășurării activităților metodice: *Personalizarea planificărilor la matematică la clasa a V-a* – cerc pedagogic și *Particularități ale activităților de învățare la gimnaziu și la liceu* – cerc pedagogic, desfășurate sub coordonarea ISMB și în parteneriat cu CCD București

Data desfășurării: 13 noiembrie 2017

Locul desfășurării: Colegiul Național „Matei Basarab”, sector 3

Participanți:

- 88 profesori de matematică de gimnaziu și liceu din București
- Insp. pentru matematică Vlad Drincianu și Rozica Ștefan, reprezentând ISMB
- Prof. Gabriel Vrînceanu, director CCD București

Coordonatori:

- Prof. metodist Maria Popescu, Școala Centrală, pentru activitatea *Personalizarea planificărilor la matematică la clasa a V-a*
- Prof. metodist Emilia Iancu, C.N. „Matei Basarab”, pentru activitatea *Particularități ale activităților de învățare la gimnaziu și la liceu*

Activități desfășurate:

- În cadrul activității **Personalizarea planificărilor la matematică la clasa a V-a:**
 - Prezentarea unei variante de planificare la clasa a V-a conform noii programe de matematică;
 - Multimedia, interactivitate și evaluare formativă la lecția de matematică - material prezentat de prof. Rareș Tohanean;
 - Conferința Natională a Comunitatii *Educatie pentru Stiinte* - material prezentat de prof Irina Vasilescu ;
 - Prezentarea cursului optional integrat curricular, obligatoriu, conform noului plan cadru la clasa a V-a și a suportului de curs atașat – material prezentat de prof. Gabriela Marinescu și Mariana Grasu

- În cadrul activității *Particularități ale activităților de învățare la gimnaziu și la liceu*, sub coordonarea domnului director Gabriel Vrînceanu și a doamnei inspector școlar general adjunct Liliana Maria Toderiuc, în baza materialului PPT prezentat, axat pe metoda ERRE, s-au abordat următoarele tematici:

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

CASA CORPULUI DIDACTIC
A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

- Discutarea rolului activităților de învățare în realizarea lecției, în scopul facilitării învățării;
- Prezentarea unor secvențe de lecție care să cuprindă activități de învățare relevante și adecvate pentru înțelegerea unor noțiuni și dobândirea competențelor specifice corespunzătoare;
- Identificarea unor posibile materiale didactice, axate pe modele de activități de învățare, ce pot fi realizate în catedre.

Anexăm o sinteză a elementelor prezentate de domnul director Gabriel Vrînceanu, relaționate cu metoda ERRE:

**Etapele formării/dezvoltării de competențe
Evocare - Realizarea Sensului – Reflecție – Extindere**

**CUNOAȘTERE+DEPRINDERI+ATITUDINI ȘI VALORI=COMPETENȚĂ→
ACȚIUNE, IMPLICARE, INDEPENDENȚĂ**

Metodologia didactică

→ sistemul de metode și procedee didactice, care asigură atingerea fi nalității preconizate.

Metodă de învățămînt

→ vizează aspecte executorii ale demersului didactic (manieră de lucru, modul practic de desfășurare a activității, modalitatea concretă de intervenție).
→ cuprinde și structurează un ansamblu complex de procedee adecvate situației de învățare.

Procedeu didactic

→ instrumente ale metodei (I. Jinga, 1998)
→ exprimare a metodei în termeni de procedeu/instrument
→ caracter dual metodă/procedeu (demonstrația - procedeu în cadrul metodei explicației; explicația, procedeu în cadrul metodei demonstrației; problematizarea, procedeu în cadrul metodei conversației; conversația, procedeu în cadrul metodei problematizării etc).

Tehnică didactică

→ îmbinare de procedee, însoțite, după caz, de mijloace pentru realizarea eficientă a unor activități didactice (I. Bontaș, 1996),
→ reprezintă algoritmul de realizare a metodelor.

TEHNICA ERRE

Evocarea.

Etapă inițială în procesul de formare a competențelor, care oferă posibilitatea de a identifica condițiile prealabile și a construi ulterior - în baza lor - învățarea.

Activități cognitive implicate de această etapă:

- **crearea unui context în care elevul își amintește ce știe despre un anumit subiect și începe să se gândească la subiectul pe care în curând îl va examina în detalii;** elevul stabilește un punct de plecare bazat pe cunoștințele, experiența proprie de învățare, convingerile anterioare, la care se pot adăuga altele noi; pregătirea conectării noutății la ceea ce este deja cunoscut – retenție crescută; reconstrucția (actualizarea) cunoștințelor, convingeri și deprinderilor anterioare, cu accent pe identificarea neînțelegerilor, confuziilor și erorilor de cunoaștere.
- **implicarea activă a educabilului prin scriere, citire sau participare la comunicare;** astfel, cunoștințele fiecărui elev sunt aduse în zona de conștientă și este exteriorizată "schema" preexistentă în legătură cu un anumit subiect sau idee, elevul fiind în postura de a corela mai bine informațiile noi cu ceea ce știe deja, deoarece contextul necesar pentru înțelegere a devenit evident; comunicând, elevii se sprijină și se completează reciproc, conturând experiențe comune.
- **motivarea pentru explorarea noului subiect și stabilirea scopului propriu în această investigație;** cointerесarea și identificarea unor scopuri – fie evidențiat de profesor, fie formulat de elev - sunt esențiale pentru menținerea implicării active a elevului în învățare → învățare durabilă.

La această etapă sarcinile de lucru sunt de tipul:

- *Implică-te!*

Elevii, prin realizarea diverselor sarcini de motivare și implicare, obțin următoarele rezultate:

- conștientizează nivelul de dezvoltare, informare în raport cu sarcina propusă;
- identifică experiența proprie în problematica ce urmează a fi studiată;
- exteriorizează cunoștințe, abilități, atitudini la subiect.

Realizarea sensului.

Se facilitează contactul cu informații noi, idei, experiențe, acțiuni prin lectură, vizionare, ascultării sau experiment.

Profesorul are rol:

- **de facilitator**, cu influență minimă asupra elevului, urmărind implicarea activă a elevului în procesul de învățare; accent pe asocierea tehnicilor potrivite de învățare;
- **suportiv**, încurajând elevul să-și monitorizeze propria înțelegere și învățare funcție de tehnică (lectură – revenirea asupra unor pasaje, notițe; audiție – formularea de întrebări, notițe → diminarea elementelor confuzive sau lacunare → completarea schemele cognitive cu elementele de noutate+reconsiderare unor zone anterioare ale înțelegerii → integrare.

Elevul are rol:

- **participativ**, prin identificarea motivației de învățare;
- **monitor al propriei învățări** – diversificarea sau întărirea schemelor de învățare.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

CASA CORPULUI DIDACTIC A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

La această etapă învățarea se produce dacă are la bază scopuri asumate, analiză critică sau comparată, sinteză etc, iar sarcinile de lucru sunt de tipul:

- *Informează-te!* (lectură, ascultare activă)
- *Procesează informația!* (reproducerea, traducerea, interpretarea, aplicarea, analiza materialului nou).

Se propun sarcini de informare și procesare a informației noi în urma cărora se produc următoarele rezultate:

- se completează și/sau se modifică ceea ce a știut elevul anterior;
- se asigură prelucrarea și înțelegerea noii informații de către elev;
- se menține implicarea prin sarcini care facilitează contactul cu informația nouă și procesarea ei.

Reflecția.

Etapă de consolidare, real integratoare, implicare maximă a elevului, generatoare de noi moduri de a înțelege, de a se comporta, a gândi. Elementele de noutate sunt integrate în zona experiențială anterioară, stabilindu-se legături care întăresc învățarea, identificându-se noi oportunități de utilizare a cunoașterii. Cum învățarea produce schimbare, schimbarea creează la rândul ei premisele unei noi învățări.

Schimbarea reală, eficientă este produsă doar dacă învățarea are la bază:

- *libertatea de exprimare* (limbaj propriu);
- *încurajarea opiniilor și conflictului* (cu scop educațional)
- *poziționarea* față de noutate (atitudini și valori)

La această etapă, sarcinile de lucru sunt de tipul:

- *Comunică și decide!* (în unele situații, în funcție de sarcina didactică, acest pas este aplicabil și la etapa de realizare a sensului).
- *Evaluează!*

Elevilor li se propune să comunice și să decidă în grup asupra anumitor probleme și să realizeze aprecieri asupra experienței acumulate în cadrul lecției, cu următoarele rezultate:

- menținerea implicării prin schimb activ de idei;
- formarea și exprimarea atitudinilor;
- restructurarea durabilă a schemelor cognitive inițiale;
- condiționarea schimbării comportamentale.

Extindere

Etapă calitativă, de transfer, care duce învățarea de la a ști la a utiliza ceea ce știi. Accent pe aplicare fie în contexte simulate, fie în realitate, replicarea situațiilor reale conducând la formarea de deprinderi și comportamente. Sarcinile de lucru trebuie orientate pe acțiuni care exced spațiul și obișnuințele școlare, obișnuindu-l pe elev cu asumarea de sarcini la nivel familial, comunitar, profesional, favorizându-se astfel responsabilitatea față de propria persoană, civică, profesională, a spiritului de observare și antrenarea creativității → învățare cu sens, scop, rezultat.

La această etapă, sarcinile de lucru sunt de tipul:

- *Acționează!*

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

CASA CORPULUI DIDACTIC A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Elevilor li se propune să aplice în experiența cotidiană noile achiziții intelectuale, urmărindu-se producerea următoarelor rezultate:

- realizarea unui transfer de cunoștințe în autentic;
- aplicarea celor însușite la ore în situații de integrare simulate;
- aplicarea celor însușite în situații de integrare autentică.

Bibliografie selectivă:

- Iucu Romiță B., Managementul și gestiunea clasei de elevi, Polirom, Iași, 2000
Jinga, I., Negret, I., Învățarea eficientă, București, Ed. Aldin, 1999
Minder, M., Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare, Ed. Cartier, 2003